

49. HUCURÂT SÛRESİ

Hicretin dokuzuncu yılında, Mücâdele sûresinden sonra indirilmiştir. Adını, “odaların arkası ndan Peygambere seslenmenin” nezaket kurallarına aykırı olduğunun vurgulandığı dördüncü ayette geçen “hucurât: odalar” kelimesinden almıştır. 18 ayettir.

Rahman ve Rahim olan Allah’ın Adıyla!

Beni yoktan var edip üstün yeteneklerle donatan ve kulluk göreviyle yeryüzüne gönderen sonsuz şefkat ve merhamet sahibi yüce Rabb’imin adıyla, O’nun verdiği güç ve yetkiye dayanarak ve yalnızca O’nun adına okuyor, söylüyorum:

I. Ey inananlar! Allah’ın ve —O’nun emirlerinin tebliğcisi ve uygulayıcısı olan— Elçisinin önüne geçmeyin! Bireyi ve toplumu ilgilendiren hayatın hiçbir bölümünde Allah’a ve

Elçisine danışmadan, yani Kur'an ve sünneti araştırıp o konuda İslâm'ın hükmünü öğrenmeden karar vermeyin! Kendi düşüncenizi, beklentinizi, menfaatinizi Allah'ın hükmünün önüne geçirmeyin ve geçirilmesine izin vermeyin! **Allah'tan** gelen ilkeleri çiğnememe konusunda son derece titiz ve dikkatli davranın; dürüst ve erdemlice bir hayat sürerek, kötülüğün her çeşidinden titizlikle **sakının!** Unutmayın ki, **Allah** her şeyi **işiten**, her şeyi **bilendir**.

2. Ey inananlar! Allah Elçisinin huzurunda konuşurken **sesinizi Peygamberin sesinden daha çok yükseltmeyin!** **Birbirinize seslendiğiniz gibi ona** saygısızca bir ifâdeyle **seslenmeyin;** onunla veya “onun hakkında” konuşurken laubali davranmayın; **yoksa** bütün iyilikleriniz ve güzel **işleriniz boşa gider de, farkında bile olmazsınız.**

3. Allah'ın Elçisinin huzurunda saygıyla **seslerini kısıt** ve ondan bahsederken edepli ve terbiyeli davranan **kimseler var ya, Allah**

onların yüreklerindeki “ilâhî hükümlere saygı ve bağlılık” derecesini sınamış ve onlar da bu sınavdan yüz akıyla çıkmışlardır. **İşte onlar için** Rableri tarafından bir **bağışlama ve büyük bir ödül vardır.** O hâlde, ey inananlar! Bu ödüle lâayık olabilmek için, Peygambere ve onun izinden giden İslâm âlimlerine, yöneticilere ve büyüklerinize gereken saygı ve edebi göstermeli, tüm insanlara karşı nazik ve terbiyeli davranmalısınız. Aşağıdaki örnek, konuyu daha iyi anlamanızı sağlayacaktır:

4. Ey Peygamber! Seni evinin dışından, ta odaların arkasından görgüsüzce çağırınlar var ya, onların çoğu düşüncesiz kimselerdir.

5. Oysa onlar, sen yanlarına çıkıncaya kadar sabredip efendice bekleselerdi, kendileri için çok daha iyi olurdu. O hâlde, bundan böyle daha dikkatli davranınlar ve şunu da unutmayınlar: Her şeye rağmen **Allah çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.**

6. Ey inananlar! Herhangi bir kimse, özellikle **d e kötü huylara sahip biri siz e önemli bir haber getirirse**, bu habere göre hareket etmeden önce, onun doğruluk derecesini iyice **araştırın; yoksa bilmeyerek bir toplumun hakkını çiğnersiniz de, yaptığınıza pişman olur** ve uzun süre vicdan azâbına mahkûm olursunuz!

7. Bilesiniz ki, Allah'ın Elçisi aranızdadır ve Kur'an'ın pratik hayata yansıtılmasında mükemmel bir model olarak, muteber hadis kitaplarındaki örnek hayatıyla kıyâmete kadar hayatınızı yönlendirmeye devam edecektir. Pe ygamberin görevi, sizin arzu ve isteklerinize uygun işler yapmak değildir. Çünkü o, **şâyet** gerçekleşmesini istediğiniz işlerin **çoğunda size uysaydı**, toplumun düzeni bozulur ve büyük bir **sıkıntıya düşerdiniz. Fakat Allah** böyle olmasını istemedi; bunun için İslâm **inancını size sevdirdi ve onu kalplerinizde güzelleştirdi**; buna karşılık **inkârcılığı, kötülüğü ve isyankârlığı size çirkin gösterdi**. O hâlde, kim ki Allah için

sever ve Allah için nefret ederse, **işte doğru yolu izleyenler onlardır.**

8. Bu, Allah'ın sevdiği kullarına nasip ettiği **lütuf ve nîmetidir.** Unutmayın ki **Allah,** her şeyi **bilendir;** asla yersiz ve gereksiz hüküm vermeyen, sonsuz ilim ve hikmetiyle en mükemmel hayat programını çizen bir **hakîmdir.**

İşte bu hikmet gereğince;

9. Eğer müminlerin içinden iki grup birbiriyile savaşırsa, derhal müdâhale edip aralarını bulun. **Buna rağmen, onlardan biri ötek i n e haksız olarak saldırırsa, o saldırganlarla, Allah'ın hükmünü kabul edinceye kadar savaşın! Eğer zulümden vazgeçip Allah'ın hükm ü n e dönerlerse, aralarında âdil bir barış sağlayın ve her konuda hak ve adâleti gözetin! Hiç kuşkusuz Allah, âdil davrananları sever.**

10. Unutmayın, inananlar birbirlerine düşman olamazlar, onlar **ancak kardeşirler. O hâlde,**

müminler arasında çıkabilecek anlaşmazlıklara seyirci kalmayın, din **kardeşlerinizin arasını düzeltin; Allah'tan** gelen ilkeleri çiğnememe konusunda son derece titiz ve dikkatli davranın; müminlerin birlik ve beraberliğini bozup İslâm toplumunu zayıflatacak her çeşit olumsuz davranıştan **sakının ki**, O'nun tarafından şefkat ve merhamete lâayık olabilesiniz.

II. Ey iman edenler! Hiçbir kişi veya **toplum, başka bir toplumu** küçümseyip **alaya almasın**; her zaman şu ihtimali düşünsünler: **Belki o** beğenmedikleri **insanlar**, Allah katında **kendilerinden daha üstündürler**. Aynı şekilde, **kadınlar da** başka bir topluma mensup olan **kadınlar** hakkında dedikodu yapıp onlarla alay etmesinler; **belki o** küçümstedikleri **kadınlar, kendilerinden daha üstündürler**. Meşrû eleştiri sınırlarını aşip **birbirinizi** kırııcı sözlerle **ayıplamayın, birbirinizi** küçük düşürücü **lakaplarla çağırmayın!** Mümin kardeşini aşağılayan, aslında kendi günahkârlığını ilan etmiş olur. Hâlbuki, **imanla** şeref ve üstünlük

kazandıktan sonra ‘günahkâr’ ismi ile anılmak ne kötüdür! Artık her kim tövbe ederse, günahları bağışlanacaktır; k i m de tövbe etmekten kaçınırsa, işte onlar zâlimlerin ta kendisidir!

12. Ey iman edenler! Aşırı zandan kaçının; çünkü zannın bir kısmı günahtır. Günah olan zan, asılsız tahminlere, evhamlara dayanarak insanları suçlamak veya cezalandırmaya kalkışmaktır. O hâlde, ne kadar çok zanla hareket ederseniz, yanılıp günaha girme ihtimaliniz de o derece artacaktır.

Bir de, evleneceği kişinin durumunu araştırma veya büyük suçluları takip etme gibi meşrû bir sebebe dayanmadıkça a , **birbirinizin** mahrem yönlerini **araştırmayın ve** olası bir haksızlığı engellemek amacıyla evlilik, iş ortaklığı ve benzeri konularda taraflara ön bilgi vererek uyarma veya şahitlik yapma durumu hariç, lüzumsuz yere insanların kusurlarını sayıp dökerek **birbirinizi** **arkadan çekiştirmeyin.** Hiçbiriniz, bir

başkasının arkasından onun hoşlanmayacağı sözler söylemesin. **İçinizden hanginiz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır? İşte bundan tiksindiniz değil mi?** Oysa gıybet, bundan daha tiksinti verici bir günahtır! Öyleyse, **Allah'tan** gelen ilkeleri çiğnememe konusunda son derece titiz ve dikkatli davranın, dürüst ve erdemlice bir hayat sürerek kötülüğün her çeşidinden **sakının!** Allah'ın rahmetinden de hiçbir zaman ümidinizi kesmeyin! **Doğrusu Allah,** içtenlikle yapılan bütün tövbeleri kabul edendir, çok ama çok merhametlidir.

13. Ey insanlar! Gerçekten Biz sizi bir erkekle bir kadından yarattık ve birbirinizle tanışıp rahat, huzur ve kardeşlik içinde bir hayatı yaşamak için iyilikte, güzellikte yarışasınız diye sizi ırklara, boylara ayırdık. Hepiniz Âdem ve Havvâ adındaki bir anne-babanın çocuklarısınız. Dolayısıyla, herhangi bir ırkın veya sınıfın diğerine üstünlüğü söz konusu olamaz. **Gerçek şu ki, Allah katında en üstün, en değerli olanınız, takva bakımından en ileride olanınızdır.** Irk,

renk, zenginlik, güzellik, mak m, şöhret, g   gibi  zellikler, İslâm'a göre asla üstünlük  l s  değildir. İl h  değer ölçülerine göre en kıymetli, en saygıdeğer insan; ahl k  erdemler bakımından en önde olan insandır. Ey insanlar! İyi-kötü, doğru-yanlış, güzel-çirkin, üstün-a a ı gibi bütün değer  l  lerinizi Allah'ın kitabından almalısınız! Çünkü **Allah her şeyi bilendir, her şeyden haberd r olandır.**

14. Y zeyssel olarak Müslümanlığı kabul eden bazı **göçebe kab leler**, “ Biz de iman ettik!” **dediler.** Ey Muhammed! Onlara **de ki:** “Hayır; **siz** henüz tam olarak **inanmı  değilsiniz!** Bu yüzden “İman ettik!” demeyin, **fakat “Biz** Müslüman olmaya karar verdik ve bize tebliğ edilecek İsl m  hükümlere prensip olarak **boyun e dik!” deyin. Çünkü** Kur'an'ın ortaya koyduğu **i m a n** ilkeleri, **henüz kalbinize yerle mi  değildir.** Bununla birlikte, **eğer** bundan böyle **Allah'a ve Elçisine itaat ederek** iman iddianızda sam m  olduğunuzu gösterirseniz, elbette Rabb'iniz, **yaptığınız hiçbir güzel**

davranışı karşılıksız bırakmayacaktır. Unutmayın; Allah çok bağışlayıcı, çok merhametlidir.

15. Gerçek müminler, ancak Allah'a ve Elçisine yürekten inanan, imanın tadını tattıktan sonra en ağır imtihânlar karşısında bile sarsılmadan ayakta kalabilen, inançlarında en ufak bir kuşkuyla kapılmayan ve Allah yolunda mallarıyla, canlarıyla fedâkârca mücâdele eden kimselerdir. İşte iman iddiasında doğru olanlar bunlardır.

16. Ey Peygamber! Bu özellikleri taşımadan da Müslüman olabileceklerini zanneden câhillere de ki: “Dininizi ne olduğunu siz mi Allah’a öğreteceksiniz? Oysa Allah, göklerde ve yerde olanı bilir. Kısacası Allah, her şeyi tam olarak bilmektedir.” Hal böyleyken;

17. İman henüz yüreklerine sinmemiş olan bazı câhiller, “Biz Müslümanlarla savaşmadan, kendi irâdemizle İslâm’a girdik!” diyerek, Müslüman

oldukları için g y a seni minnet altında bırakmak istiyorlar. Böyle kimselere de ki: **“M sl manlığınızı başıma kakmayın! Tam tersine, eğer gerçekten iman iddianızda sam m  iseniz, sizi imana eriştirdiği için asıl Allah sizi minnet borcu altında bırakmıştır. Eğer yüreğinizde bu şükür duygusunu taşımıyorsanız, zaten iman etmiş değilsiniz demektir.”**

18. O hâlde, ey insanlar! Tüm tavır ve davranışlarınızda, ř  gerçeği d im  göz önüne bulundurun: **Hiç kuşku yok ki Allah, göklerin ve yerin bütün gizliliklerini bilmektedir.** Tüm evrende neler olup bittiğini bildiği gibi, kalplerinizde taşıdığınız gizli niyet ve düşüncelerden de haberdardır. Bu yüzden, i inizi dışınızı düzelterek iyi bir mümin olmaya gayret gösterin! Unutmayın ki **Allah, yaptığınız her şeyi görmektedir.**